

Izhaja vsaki dan.
Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.
Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglaševanja 16 st. na vrsto petič; poslanice, osumitnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.
TELEFON št. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglaševanje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik **STEFAN GODINA**. Lastnik konsorcij lista „Edinost“ — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Ptošno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

Carjeva zahvala Aleksejevu.

PETROGRAD 28. (Ruska brzjavna agentura.) V zvezi z odpuštom namestnika Aleksejeva, kakor vrhovnega poveljnika v Vzhodni Aziji, je bil včeraj priobčen carski ukaz, v katerem se izreka Aleksejevu zahvala za pridobljene zasluge; ob enem mu je bil podeljen red sv. Jurja III. razreda.

Baltiška eskadra.

SUEC 28. Ruska eskadra je odplula od takoj v spremstvu egipčanskih obrežnih krizark. Jahta »Esmeralda« je dobila dovoljenje, da sme pluti dalje. Kam je namenjena, ni še znano.

Iz Mukdena.

PETROGRAD 28. Specialni poročevalci ruske brzjavne agenture je včeraj brzjavil iz Mukdena: V soboto je bil odbit prvi napad japonske brigade na Tsinhenčen. Boj topništva traja dalje. Obledele generala Rannenkampfa je dne 26. t. m. zgubil 7 mrtvih in 57 ranjenih. Japoncem se ni posrečilo, da bi obšli našo levo krilo. Navpahi v vojevanju paralizirajo energijo Japoncev. Ujetniki, katerim se je v šali predlagalo, naj se povrnejo k svojem, so odgovorili, da se jim pri Rusih bolje godi.

Iz Tokija.

LONDON 28. »Reuterjev biro« poroča iz Tokija od 27.: Glasom poročila iz glavnega stana mandžurske armade je v noči od 25. na 26. t. m. ruska pehota napadla Japonce v smeri Sinlunguna, toda bila je odbita. Sovražno tipništvo je na vzhodni strani silno obstreljavalo naše pozicije, ne da bi napravilo škode. Dne 25. t. m. je rusko konjastvo napadlo dešno obrežje reke Hunh, toda je bilo potisneno nazaj. Dne 24. t. m. so Rusi izžgali vas Sangčimen.

Japonski list v Čifu.

LONDON 28. »Reuterjev biro« so sporočili iz Čifu: Japonci izdajajo tukaj list, ki izhaja vsakih 14 dni na kitajskem jeziku, v katerem delajo propagando za se.

Razsodišče v huleki aferi.

PETROGRAD 28. Včeraj sklenjeni rusko angleški dogovor glede razsodišča, ki ma razoditi dogodke v severnem morju, do česa, da bo preiskovalna komisija obstojala iz petih členov, med temi tudi dva visoka častnika ruske in angleške mornarice. Francija in ameriške Severne države se naprosi, da izverejo iz svojih pomorskih častnikov po

enega člana v komisijo. Petega člana določijo ti štirje komisarji. Ako se ne bodo zamogli glede osebe sporazumeti, bo petega člana imenoval avstrijski cesar. Rusija in Anglija bode imenovala prava večje priselodnike s posvetovalnim glasom in enega agenta, da se oficijelno udeli delovanja komisije. Ugovor določa nadalje obseg delovanja komisije, ki se snide v Parizu in ki po sklepu preiskave sestavi poročilo ter ga predloži obema strankama.

PORT ARTUR.

Nov splošen napad.

TOKIO 28. (Reuterjev biro.) Včeraj zvečer se je pričel splošen napad na Port Artur. Generala Nakanura in Satō sta vodila oddelke čet, ki so v vojevanju posebno izvežbane, k naskoku proti ručnim utrdbam. Vnel se je krvavi boj, mož proti možu. Izid še ni znan.

Brzjavne vesti.

Osebnosti vesti.

DUNAJ 28. Ogrski minister za trgovino Hieronim je sinoči dospel semkaj iz Budimpešte.

Tirolski namestnik baron Schwartzau je isto sinoči dospel semkaj iz Inomosta.

Nova trgovinska pogodba z Nemčijo.

DUNAJ 28. V ministerstvu znanjih stvari se je danes popoldne pod predsedstvom grofa Goluchovskega vršila ministerska konferenca, katere so se udeležili grof Posadowski ter oba ministerska predsednika se svojimi resortnimi ministri. Na konferenci, ki je trajala 4. ure, se je razpravljalo o novi trgovinski pogodbi z nemško državo. Dosedaj se ni še prišlo do nikakega zaključka.

O položaju na Ogrskem.

BUDIMPEŠTA 28. Poslanec grof Geza Andrássy je prijavil svoj izstop iz liberalne stranke.

BUDIMPEŠTA 28. Ministerski predsednik grof Tisza in finančni minister dr. Lukács sta danes zjutraj odpotovala na Dunaj.

Nemški državni proračun.

BEROLIN 28. »Nordd. Allg. Zeitung« poroča, da znaša skupni državni proračun 2.242.560.900 mark.

Druga haazka konferenca.

LONDON 28. »Standard« so včeraj brzjavili iz Washingtona: Vse vlasti, izveščajo Japonsko in Rusijo, to že prijavile, da sprejmejo povabilo na mirovno konferenco. Druga nota na vlasti objavi razpravne točke.

konci, od Novih vrat so leteli mestni orožniki proti turnu.

— Ha! Ha! Ha! se je smejal mestni sodnik. Zadosti je krvi! Može — vturn! Mlado imamo, mladega ni več in sedaj gredo orožniki. Z vragom, dragi sosedje Gričani! Slavite svate brez poročencev! Na ta poziv so stražarji leteli v turn in težka železna vrata so se zaprla. Zuasaj, na krvavem potu, pa so ostali svatje, obupani in besni, na krvavem potu je ležal mrtvi novoporočenec, a smrtna strela mu je bila v prsih. Vsi so stali v krogu nemi in razljučeni, a Živan je dvignil pest proti turnu in vroča solza se mu je pokazala v očesu. Stari mlinar je kar okamenel od žalosti, a v hipu največje žalosti, najhujega arda, so se prikazali na oknih obrazi pijanih stražarjev in so, smeja se, zapeli porogljivo:

K vragu varoš Grič,
Kaptol mu je bič!

Ivan Zlatobradec se je stresel, mlademu lice je pordečelo od srditosti. Pristopil je k mrtvemu prijatelju ter mu izrgal strelco iz sira, privzdignil jo kviško proti nebu in zakričal srdito:

— Meščani! Prisegam pri živem Bogu na to krvavo strelco, ki je pred vašimi očmi

Balkansko pismo.

Beligrad, dne 22. novembra 1904.

I.

Ako se dobro spominjam, govoril sem do sedaj v vsakem svojem pismu o Makedoniji in morda se še kak moj prijatelj (Kr. ali Koč.) jezi na me, ker mu nisem govoril o makedonskem vprašanju, ki ta danes ni več aktualno, ker v Makedoniji ni nobenega pravega spunta. A moj prijatelj Koč... čita rad o vojnah in sicer o onih vojnah, kjer se bojujejo Slovani! Dober Slovan je ta moj prijatelj. Ali upam, da je tudi dober Jugoslovan in potem ga bo zanimalo tudi makedonsko vprašanje, ki je v svetovni politiki (Dunaj dela, seveda, izjemo...) sicer stopilo malo v ozadje, ali za nas Jugoslovane, je vseeno aktualno, ker tukaj gre za en del in sicer lep del naše domovine ki se tu ličimenuju prijatelja Koč... razteza od Celovca in Trsta pa do Varne in Soluna! Solun je najvažnejše mesto v Makedoniji in ono podaja tej deželi šele pravo vrednost onaj je oko, skozi katero Makedonija gleda v lep, beli svet...

Govoril bom tvoj, kakor je že iz uvoda razvidno, tudi danes o Makedoniji. Ali, da bo malo razlike, dotaknem se vedenja srbske in bolgarske vlade ter političnih strank nasproti makedonskemu vprašanju. In sicer to iz tehle vzrokov: One Slovence, ki želijo, da se makedonsko vprašanje reši v jugoslovanskem smislu — in to želijo menda vsi Sloveni razum kakoga o. kr. — zanimalo bo gotovo, v kakem štadiju se nahaja zblizevanje Srbije in Bolgarske, ker je jasno kakor beli dan, da se mora doseči najprej sporazumjenje med Srbijo in Bolgarsko, in potem šele bi bilo upanja, da se makedonsko vprašanje reši v jugoslovanskem smislu. Zanimivo je vedeti, kaka načela vodijo srbske in bolgarske politične stranke, tudi vled tega, ker je iz njihovega vedenja lahko razvidno koliko je upanja, da se v resnici doseže končno sporazumjenje med svobodnimi Jugoslovani.

Začnimo se Srbijo. Tukaj so najmočnejša stranka redkali, ki imajo dve tretjini volitev na svoji strani, a razno tega sta v njej ravno evet srbske inteligencije in visokošolske omladine, kar tudi veliko pomenja. Ta stranka je simpatična že vled onih silnih proganjanj, ki so jih trpeli njeni prištasi za časa vladanja zadnjih dveh Obrenovičev, ki sta radikalne preganjalja kakor divjo zver, jih metala v ječe in streljala le zato, ker radikalni niso bili zadovoljni — kar je naravno — se slugi tujinstva, s ljudmi, ki so dovedli Srbijo do Slivnice in Pirota.

prebela pobratima mi, da se bom ljuto maščeval — danes, da, še danes. Iz zasede so ubili poštenega meščana, meščansko hčer, ženo, so izrgali iz srede svatov na sveto nedeljo pred našimi očmi. Gričani! Kdor ima sira in poštenje, pojde z mano! Zberimo se vsi! Rešimo Dobro! — Rešimo jo! Pojmo za svetovalnico po orožje! — Ha! Ha! Ha! se je zasmejala gola glava brez ušes z okna turna. Prekasno! Dobro objemlje sedaj Grga Prišlin, krvnik vašega mesta!

Po ulici so letali meščani, kdo s kopjem, kdo z mečem, kdo s sekuro. Zvonje zvonil neprestano s stolpa svetovalnice v noč, mestni vrata so bila široko odprta, zrak se blodilo po ulicah in se jokalo zbog obupnosti.

Ne, je rekel Ivan Zlatobradec na svetovalnici sodniku odločno, nočem, da bi šli vsi, ampak le zbrana četa. Čemu naj bi jih trpelo toliko! Zadosti nam je, da poiščemo volka v jami, da mu iztržemo jagnje. Z Bogom, ujet, se je obrnil do Živana, ne boj se! Oče in mati sta zaklenjena v mlinu, dobra trdnjava je to. Nu, ako bi pretila

Radikalna stranke, katere voditelj je, kakor se splošno misli, minister za vnanje stvari, Nikola Pašić stoji odločno na jugoslovanskem stališču — njen nacionalni program je: osvobodjenje in vjedinjenje srbskega naroda in njemu sorodnih plemen! Torej je popolnoma jasno, da ta stranka stoji v makedonskem vprašanju tudi na stališču, da se ono more rešiti v jugoslovanskem smislu edino na ta način, da se Srbi in Bolgari sporazumejo, pa da v tem smislu deluje tudi z vso odločnostjo srbska vlada, katere vnanja politika je poverjena izvrstnemu diplomatu, N. Pašiću; a ta diplomatskega agenta v Sofijo je poslal Svetlo Simić, ki je navdušen propagator sporazumljenja med Sibi in Bolgari. O tem pričajo mnoge njegove brošure, ki jih je napisal Simić o tem vprašanju. Dobro znamenje je, da so ravno njega poslali na mesto s toliko odgovornostjo, ker za takšno veliko stori na medsebojno bližanju Srbije in Bolgarske in za končno popolno sporazumljenje.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 28. novembra 1904.

Azijska kultura in sedanja vojna.

Hugo Schwaner se v svojih znamenitih člankih zopet bavi s tisto toli razkričano japonsko kulturo. In Schwaner je morda najbolje soditi to kulturo, ker jo — po zna po lastnem večletnem opazovanju. Ta kultura — pravi — ni izrastla na lastnih tleh. Ako bi se morali Japonci zadovoljevati z lastno avtohtono kulturo, da jim ni Evropa sama kovala in brusila orožje, potem ne bi mogli držati niti en dan in niti ne proti kakim evropskim vlastim tretje vrste. Kaj bi torej mogla Japonska nuditi Azijatom, ako bi ona stopila na mesto Evropejcev? Japonci morejo biti pač talentirani posnemovalci Evrope, ali samostojno ne bi mogli ustvarjati nič posebnega na nobenem polju. Azija bo vedno potrebovala Evrope, kar se dostaja duševnega napredka. Skako pravico si torej Japonska prisvaja ulogo Evrope? V trgovinsko-političnem in gospodarskem pogledu dobiva Azija več od Evrope, nego H posleđnja od svoje trgovine z Azijatom. Velika masa Evropejcev se noče umeti, da japonski narod predstavlja pleme, ki je po načinu svojega mišljenja, po svojem čustvovanju, po svojem svetovnem razmišljanju tako različen od nas Evropejcev, da ne bo nikdar umevalo pravstvenosti našega svetovnega navajanja. Neumeni je torej, ako se iz šablonskega mnogokrat brezmišelnega vpre-

kaka nevarnost, hitite jima, nječi na pomoč! Naprej bratje, zvonje ravno klje! Rešimo jo! Z menoj vame Boga! Visoko je dvignil mladenci svoj meč, kapa mu je odpadla bujni lasje, omnoženi od krvi, so mu leteli okolo glave. Hitel je sprejdat, za njim meščani pod orožjem, za njimi griški orožniki, vse je letelo, podobno burji, skokoma niz brdo na Kamena vrata k potoku. Sedaj je udaril tudi zvonec svetega Kralja. — Ha! Tudi oni sučejo rokave! se je zasmejala Ivan jezo. Tem bolje, pokosimo jih več. Samo hitro! Hitro! Naprej, bratje! Četa je dospela do potoka, ki je narastel vsled gorskega deževja. — V vodo za menoj! je zakrčal Ivan, delajoči si z mečem pot skozi grmovje. Četa je hitela v vodo, da se prebije na drugi breg. Ali tam so jo čakali kapiteljaki kmetje. Začel se je krvav boj sredi krvavega potoka v temni noči. Sedaj so Gričani potisnili kmete, sedaj zopet kmetje Gričane, sem in tja se je podila krvava vihra, a najhujše je mahal Ivan, brez diha, stoječ do kolena v struji šumne vode. — (Pride še).

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman **Augusta Šenoa**. — Nadaljeval in dovršil **I. E. Tomič**.

Prevel **M. C. d.**

VI.

— Jezus božji! je vskriknil Pero, razširil roki in pal mrtve na zemljo.

In vskriknilo je, da si moral misliti, da volkovi tržejo srce.

— Pero! je zavrisnila Dobra, ko se je vse gnetlo okolo Pere... Pe — Jach! Krik jej je zaostal v grlu, dvojce železnih rok jo je potisnilo nazaj, zamašilo jej usta, jo zavleklo za grm, vrglo na konja.

— Ljudje! Ljudje! Na pomoč! je kričala mlinarica in vila roki, ugrabljajo nam Dobro. Vsi so skočili od mrtveca, vsi poletili. Zastonj! Pod bop burji jim je izginil izpred oči Joško, noseči na rokah Dobro proti Kapitelju.

— Pomoč! Pomoč! je kričal mladi mlinar, udarivši s pestmi ob čelo in j. sajokal od jese.

V tem je zazvonil mestni zvonec, ki je klical meščanstvo na zbiranje. Grič je bil po

jemanja evropskih institucij sklepa na japon-eko resnično kulturo, prešlo res v meso in kri Japoncev. Ne, nam ni možno, da bi popolnoma podrl duševne ograje, ki nas ločujejo od Azijatov. Tem težje morejo Azijati umeti nas. Le v omami obhodovalja Japoncev, v katero je zapala Evropa, morejo govoriti, da so Japonci v kratkih tridesetih letih postali nekaki drugi Evropejci. Zato se Evropa raduje na japonskih »zmagah«. Ne pomisli pa pri tem, da je podobna otroku, ki z rokama ploska od veselja, ko vidi plamen, ki grozi uničiti hišo in — otroka. Še celo učenjaki, ko govorijo o azijskih stvarih, zagrebujejo paradokse, ki so podobni skokom klavna v cirkusu.

Priznati treba, da tudi Evropejci uveljavljajo tu pa tam svoj civilizatorični upliv načinom, ki je obsedbe vraden. Ali pot svetovne zgodovine ne hodi po poteh, posejanih evneticam, bajmanje pa preko udobnih redakcijskih soban, kjer se ob vonju havane pišejo duhovita paradoksa.

V kakem stanju bi bil — bi vprašali mi — danes brez gospodarstva bele rase, brez delovanja Evropejcev in njih kulture, brez zastopnikov tiste zatrajane, ali ne obstoječe »bele nevarnosti«?

Potem podkreplja Schwarz ta svoj vsklik z mnogimi izglede in dokazuje, da je takozvana »bela nevarnost« le v blagoslov za Azijo, česar ne morejo utajiti vsi sofizmi kacega učenjaka, ali akademika! Eksektoracije teh ljudij napravljajo na poznavatelja azijskih razmer le vtis — smešnosti. Ali, žal, čitajo jih tudi navihani Japonci in se smejejo v pest nad zaslepljenimi Evropejci, ki tako neumorno naganjajo vodo na pansijatski mlin, ki naj zmle in stre Evropejce.

(Zvršetak pride.)

Švedski kapitan o Vladivostoku.

»Moskov. Vedomosti« so objavile razgovor s švedskim agentom vojne mornarice, kapitanom O. Lübeckom, ki se je povrnil z bojišča na Švedsko. Isti pripoveduje sledeče: Bival sem na skrajnem Vzhodu že od meseca aprila. Vladivostok je silno močno utrjen. Po moji sodbi ni nikakor možno vzeti te trdnjave. Kje naj vzameš Japonca, ki je že vesled brezvspešne blokade Port Artura oslabiljena, potrebne moči, da blokira in oblega tako mogočno trdnjavo, kakor je Vladivostok? V mestu vlada popolna mir, kakor da bi se vršila vojna zelo delež od njega. Javno življenje hodi svojim navadnim potom in ako ne bi primanjkovalo nekaterih, za vsakdanje življenje zelo važnih predmetov, katerim se je cena zelo povišala, bi sploh ne bilo nikakega razločka med mirovnim in sedanjim vojnim stanjem.

O vojni se je izrazil omenjeni kapitan: Po mojem mnenju se vojna izvrši še le na jesen bodočega leta. Kar se tiče operacij na morju, jih zamore zimski čas le malo ovirati. Vsekako je pričakovati večih spopadov na kopnem. Kapitan je tudi pohvalil ruske pomorščake, disciplino, ki vlada na brodovju, in priazne odnose med častniki in možtvom.

»Hrvatskemu pravu« v odgovor.

V svoji sobotni številki donša spoštovano »Hrv. pravo« dopis iz Trsta iz peresa nekega »Kurira«, v katerem nam očita, da se poslužujemo klevete, ko smo pisali o porazu madjaronke klike.

Mi hočemo odgovoriti povsem mirno. G. dopisnik se opira na citate blagopokojnega Starčevića. Veruje raj nam, da smo tudi mi veliki spoštovatelji Starčevića in njegovih naukov. Ali mi stojimo o tem na stališču: a) da se je tudi Starčević motil v tem in onem, kakor se motijo v obče vsi in tudi najprosvetljenejši duhovi; b) da duševnih ostalov velikih mož ni smeti izkoriščati v zgolj strankarske svrhe. Jedno je gotovo: Starčević je bil velik hrvatski rodoljub in je gotovo le dobro hotel svojemu narodu tudi tedaj, ko se je — motil. Njegovi nasledniki bi torej najljepše slavili Starčevića in odgovarjali njegovim intencijam, ako bi storili vse, kar more koristiti, in opuščali vse, kar more škoditi narodu. Dosedanja taktika »čistih« pa ne odgovarja temu pravilu. To je naše ovedočenje in to branimo mi. Zato odklanjamo najodločnejše epitet: klevetalec.

A da govorimo o konkretnem povodu, radi katerega nas je »Hrv. pravo« nazvalo klevetalec, to je: o občinskih volitvah v Zagrebu. V soboto se je vršila črja volitev za jeden mandat v II. razredu. Siala sta si nasproti opozicijski kandidati dr. Teodorović in madjaronski Bulvan. Dočim so pa na

glavnih volitvah »čisti« proglasili pasivitet, so na tej črji volitvi — kakor posnemamo iz zagrebških listov — glasovali kompaktno za madjaronkega kandidata, desno roko župana Mošinskega de Zagráb-vár.

To je dejstvo, ki govori dovolj glasno. Mari smo bili torej »klevetniki«, ko smo rekli, da je v Zagrebu poražena madjaronka klika! Fakti so torej pred očitanjem »klevetnikov«.

Čujmo še, kaj pravi »Naša Sloga«! Tudi ona označa rezultat volitev kakor zmago Hrvatstva, kakor osvobodjenje glavnega mesta iz neznoznega madjarskega jarma.

To pričevanje nam zadostuje, ker vemo, da je res hrvatsko pero, ki je to pisalo. Mi smo v dobri družbi, kjer nas ne morejo do seči obdolženja g. »Kurira«, kateremu bi priporočili, naj ne nazivlje drugih neopravičeno s klevetniki, ker s tem — sam klevetne!

Volitve v Milanu.

V nedeljo so se izvršile v Milanu dopolnilne volitve 30 municipalnih svetovalcev. Klerikaleci in pristaši zmerne stranke so sklenili volilni kompromis. Tudi skrajne stranke so se združile. Lista klerikalnih in zmernih kandidatov je zmagala z 17.500 glasovi proti listi skrajnih, ki so vdobili 14.500 glasov.

Ta izvolitev je značilna. Tudi na volitvah v poslansko zbornico so podlegli v Milanu kandidati radikalnih strank, ter so zmagali kandidati zmerne in klerikalne stranke. Do sedaj so bili v Milanu voljeni vedno kandidati radikalnih strank toliko v mestni zastop, kolikor v italijanski parlament.

Nemci in Italijani.

Da niso naši Italijani neozdravljivi na svojih političnih očeh, morali bi spregledati. Morali bi videti, da Nemci, katere podpirajo in jim neprestano dovajajo politične podpore, so vendar le njihovi narodni politični nasprotniki. Je sicer res, da Nemci tu pa tam govorijo lepih in laških besed na adresu Italijanov. Toda, če ti posledaji ne bi trpeli na akutni slepoti, bi bili morali že zdavnaj pogoditi, da so jim Nemci dobri le v toliko, v kolikor vodijo boj proti Slovanom — Nemcem na korist. Kraj vas te zavratnosti pa so Nemci vendar dovolj odkriti in ob važnih in resnih prilikah, da bodo morali Italijani le sami sebi pripisovati, če jih bo glava bolela, ko bo prepozno. Kaj koristi Italijanom vsa nemška pomoč v borbi proti Slovanom, ko pa so jim, Italijanom, neizprosnaj nasprotniki v — glavnem!

Italijani zahtevajo italijansko vseučilišče ravno v Trstu, in nikjer drugje, zato, ker smatrajo Trst svojim srcem, središčem kulturnega, narodnega in političnega življenja svojega. Ali ravno tega Trsta jim ne privoščajo Nemci nikakor. To jim govore naravnost in glasno ob vsaki priliki. Glede Trsta imajo Nemci le Gladstonov: roko proč!

In to jim je povedal v nedeljo zopet eden nemških mož, ki je bil prišel na glas povodem nemške obstrukcije v avstrijskem državnem zboru. To je poslanec Lemisch. Ta je sklicel minole redelje shod v Št. Vidu na Koroskem.

Lemisch je črtal analogijo med dogodki v provinci, ki smo jih izgubili leta 1859. in 1866. in sedanjimi dogodki. Tudi one provincije so stale mnogo milijonov, a vendar jih nismo mogli ohraniti. Istotako treba danes braniti Trentin z mnogimi trdnjavami na višavah, da jih hranjamo Avstriji. Zato je stavil govornik vprašanje, da li bi ne bilo bolje, ako bi sledili neravnemu impulzu in bi napravili čisto kčitev? Potem pa bi se moralo italijansko vseučilišče osnovati na tleh, ki so čisto italijanska! Mes' to tega pa zahtevajo Italijani — je vskliknil govornik — za vsako ceno, da italijansko vseučilišče mora priti v Trst! Toda ti Trst — tako je zagodel Lemisch Italijanom — stoji na teritoriju nemških interesov in mora ostati nemško pristanišče. V Trstu ne sme nastati opazišče irredentizma.

To je menda dovolj jasno povedano. Če Italijani vendar ne čujejo tega, potem jim ni pomoči. Pa naj le čkajo, da jih pouči škoda, ki bo nepopravljiva.

Drobne politične vesti.

Državni poslanec Biankini toženo. Državno pravdnstvo v Zadru se je obrnilo na državno zbornico na Dunaju s prošnjo, da mu dovoli kazensko preganjati

državnega poslanca Biankinija radi kršenja § 11. tiskovnega zakona, ki da ga je storil z izdavanjem izvenrednih prilog »Narodnega lista« v sferi namestnika Handela.

Brnški škof dr. Huvn se je podal v Rim ter se povrne od tam še le okoli 16. ozir. 18. decembra.

Desetletnica »Srpske banke« v Zagrebu. Teh dni je minolo deset let, odkar je bila v Zagrebu, izlasti po prizadevanju dra. Koste Taušanovića, ustanovljena »Srpska banka«. Ista ima danes 15 do 16 milijonov kron ulog, a razun tega ima v Avstro-Ogrski do 100 srbskih denarnih zavodov, po raznih večih in manjših krajih, kjer žive Srbi. Te ustanove razpolagajo s 70 milijoni kron kapitala. Razun tega je bilo osnovanih nad 200 srbskih kmetijskih zadrug.

Grška zbornica je sklicana na zasedanje za 7. decembra.

Avtonomija za Rusko Poljsko! »Kurjer Lwowski« poroča iz Varšave, da je ruski minister notranjih stvari, knez Sviatopolk-Mirski, naklonjen uvedanju avtonomije v ruski Poljski. Proti temu načrtu pa da agitira tamošnji generalni guverner Čertkov, ki utegne pa radi svoje bolehnosti kmalo odstopiti. Njegovim naslednikom postane baje general Mirotorov, ki je pristaš kneza Sviatopolka-Mirskega.

Italija. Senator Cannonico je kraljevim dekretom imenovan predsednikom, senatorji Blaserna, Codronchi, Paternó in Villari pa podpredsedniki senata.

Domače vesti.

Imenovanja v sodni stroki. Sodni avskultant g. Fran Vidmar je premeščen iz Gorice v Rovinj. — Sodni kancelist g. Fran Dekleva v Vipavi je imenovan oficijalom istotam.

Osebnost. Gospod namestnik princ Hohenlohe je v nedeljo zvečer odpotoval na Dunaj.

Poveljnik vojne mornarice podadmiral grof Montecucoli je v nedeljo jutraj dospel v Trst ter inspiciral tukajšnje pomorsko postajo. Sinoči ob 8. uri in 10 minut se je pa z brzovlakom odpeljal na Dunaj.

Zaključenje deželne komisije. Dne 23. t. m. zaključeno je bilo sedmo glavno zasedanje deželnih komisij za pridobitno za Trst in okolice, za Goriško-Gradišansko in za Istro.

Nekoliko pripomb. Pod tem naslovom smo prejeli včeraj: Dobro ste odgovorili včeraj na dve adresi: »Lavoratoru« in izvestnim domačim večnim malkontentom.

Samo bi si jaz dovolil še par pripomb, če mi dovolite malo prostora.

Ozirom na Vaš odgovor listu »Lavoratoru« bi pripomnil jaz, da vedenje tega lista nasproti naši manifestaciji za slovensko šolo involvira najhujo brezskupnost, da, nelojalnost, flagrantno kršenje solidarnosti z jugo slovensko skupino socijalne demokracije. Najbolji utis je napravilo na vso našo javnost, da se je govornik slovenskih socijalnih demokratov ne le pridružil naši zahtevi, ampak je tudi v svojih izjavah brezpogojno priznal potrebo te šole in pravico našo do nje.

Sedaj pa prihaja glaslo italijanskih socijalistov in smeši manifestacijo, na kateri je sodelovala tudi socijalna demokracija, in piše klavzuje in dvome o potrebi, ki jo je socijalna demokratski govornik na shodu izrecal, brezpogojno in s krepko besedo priznal! Kako umevajo vendar italijanski socijalisti solidarnost? Kako umevajo oni praktično uveljavljanje principa mejarodnosti? Kakor je bil nastop zastopnika jugo-slovenske socijalno-demokratske skupine prek in prek korekten — ker je bil v harmoničnem skladu s programom socijalne demokracije — tako prek in prek je bil nekorekten nastop lista »Lavoratore«, ker je desavouiral svoje lastne sodruga slovenske narodnosti in je vzbudil v javnosti dvome o homogenosti mišljenja v socijalni demokraciji.

Tudi večnim malkontentom v listnem taboru se dobro odgovorili. Njih glavno in tudi jedro rodoljubno delo je, da so vedno — nezadovoljni! Zato bodite uverjeni, da bi oni isti, ki sedaj očitajo vodstvu, zakaj ni vodilo naroda pred magistrat, da bi oni isti, pravimo, če bi se bila dogodila nesreča, očitali vodstvu, zakaj je storilo tako nepredvidnost, in bi je pr gližali odgovorim za hude posledice.

Z ozirom na taka zbadanja je pač najumetnejše ravnati se po tistem znanim reku: »Ne ti curar di lor...« in stori, kar se ti zdi pametno!

Junaštva mestnih redarjev. Včeraj okoli 9. ure predpoludne je neka kmetica vodila voz, v kateri sta bila vprežena vola, ob kanalu na Rdečem trgu. Na trgu je malo postala. V tem pa je že pridrvil junak v opravi mestnih redarjev, ki so res nedosežni junaki, kadar imajo posla z ubogimi — ženskami z dežele. Kričal je surovo: »Va avanti! Koša ti šta kva!« V tem je prišel mimo neki naš človek in je, vidé tako surovo postopanje, pogledal redarja. Dalje pa ni ničesar storil in je šel mirno dalje. Na oglu proti Corsu pa se je srečal z nekim državnim redarjem, s katerim sta si znanca in prijatelja. Ustavila sta se in pozdravila. Čim pa je to opazil omenjeni občinski redar, je pridrvil kakor besen in se je zadržal na našega človeka, kakor da ima kakega roparja pred seboj po italijanski: »Kaj imate tu opraviti z redarjem?!« Moč brčkone ni imel čiste vesti in se je brčkone zbal. Naš človek je odgovoril slovenski: »Prosim, jaz nimam nikakega posla z vami, pustite me na miru!« A glejte čudo, mestni redar je sedaj naenkrat znal — slovenski! Rekel je namreč v našem jeziku: »Čemu ste me gledali, kaj imate tu z redarjem?!« Rekal je odišel — po italijanski.

Na uboge ženske z dežele kriče in rohne po italijanski, da-si vedo, da revice ne umejo tega jezika. Če pa so v strahu, da bi jim mogla navstati kakova nevšečnost, pa se hitro znajo braniti tudi po slovenski.

So pač junaki, ti mestni redarji!

Nevarnost potoka Martezin. Iz Sv. Antona pri Kopru 26. novembra: Nesreča, ki bi se bila lahko pripetila ob hudournem potoku »Martežin« pri Dekanih in o kateri je poročala včerajšnja »Edinosti«, žalibog, ni edina. Meseca februarja leta 1896. ob 1. uri popoldne hotelo je pet ženic iz Martezin, ki so nesle mleko v Trst, prebrestati imenovani potok pri mlinu g. Ivana Mahničca. A silno deroča voda odnesla je vseh pet; štiri njih so se s skrajnim naporom rešile ter prihiteli v mlin klicati pomoč. Mlinarski delavci so urno tekli na pomoč peti ponesrečeni ženski. Našli so jo blizu mesta, kjer se »Martežin« izliva v reko »Rižano«. Krčevito se je oklepala neke skale, a valed izgubljenih moči se je že potapljala. Može so, v nevarnosti za lastno življenje, rešili ponesrečeno ženo ter jo odnesli oneveščeno v mlin, preoblekli, položili v postelj, in so jo negovali toliko dni, da je zopet okrevale. Mleko vseh petih ženic je seveda požrla »Rižana«.

Pred par leti pa se je vračal iz Sv. Antona v Dekani bivši občinski tajnik g. B. Prišedši na »Martežinsko« brv, spoznala se mu je nega ob trbli deski in strmoglavil je v hudourni potok, v katerem pa je bilo slučajno le malo vode; ako bi bil količkej prej kak naliv, kakor n. pr. te dni, bile bi omenjenega gospoda že davno rube snedle! — Pa kdo bi hotel naštevati vse male in večje nesreče, ki se pogostoma dogajajo ob tem nesrečnem »Martežinu«! Radi teh in enakih nezdog, pa tudi da bi si okrajšali pot v Trst, posebno ob deževnih vremenih, ko reka »Rižana« tako narska, da poplavlja vso erarno cesto od Brandeisa do Lazareta, tako, da je neprehodna, — (zgodilo se je že, da se je moral početi voz, peljaje pošto iz Kopra v Trst, vrniti pri Lazaretu ter pri sv. Mihelu kreniti proti sv. Antonu in od tu čez »Martežin« skozi Dekani dalje proti Trstu!) — smo si mi Svetantončani mnogo prizadeli, da bi se napravilo prepotreben most čez hudourni potok »Martežin«. To prizadevanje nas je stalo mnogo stroškov in truda. Koliko smo že napisali prošnje do raznih oblastij, koliko deputacij odposlali v Koper, Trst, Poreč! Pa vendar ne zastoj! Deželni odbor nam je naročil izdelati načrt za most ter nam nakazal denarne podpore 2500 kron, a ministarstvo celo 3000 (tritišč) kron.

Tudi smo mi Antničani z robotami proti odškodnini po 1 K na dan popravili in uravnavali občinsko pot, ki veže Martezin z deželno cesto pri Tomažičih, tako, da je sedaj vse pripravljeno za zidanje omenjenega mostu. Načrt je izdelan, pot popravljena, denar je nakazan. In vendar nam revežem nočejo dovoliti zidanje prepotrebnega mostu. Dekansko županstvo namreč zahteva od nas nekakih zapisnikov, nekakih sklepov občinskega o lboru, katerih da ni najti nikjer. O ti moj Bog! Da niso oblasti sprevidele skrajne potrebe večkrat omenjenega mostu čez Martezin in ako bi ne bilo nikakih sklepov v tej stvari, ne bi nam bile naročile, naj izdelamo načrte! In še manje bi nam bile dovolile tako lere podpore v znesku pettisoč in petsto

kron! Kajti ni navada, da se denar meče skozi okno! Mi smo temveč prepričani, da zavlačenje zidanja omenjenega mosta izvira iz nekega antagonizma Dekanev proti nam Antončanom, kar pa je jako obzalovati. Moje ne bo koristilo samo nam Antončanom, temveč tudi Dekanev in njih soobčinarjem takraj mosta. In v veliki meri tudi našim sosedom Marežiganom, Truškanom in drugim.

Kdor se pa upira tako splošno koristni napravi, je, ali brez srca, ali pa brez čute pravčnosti ter ne more računati na pripoznanje in hvaležnost svojih sosedov.

M. F.

Kaznovana občina. Okrajno glavarstvo splitsko je kaznovalo občino omiško na 18.000 kron globe radi zlorabe na uvažanju koroze.

V Opatiji je bilo od 1. septembra pa do včeraj 23. novembra 1904. 5500 oseb. Od 17. novembra pa do včeraj 23. novembra 1904. je prirastlo 225 oseb. Dne 23. novembra 1904. je bilo navzočih 617 oseb.

Nova trdnjava. Iz Zadra pišejo, da bo vojno ministerstvo gradilo trdnjavo na hribu Brguljuma na otoku Molatu.

Prasičja bolezen. V kamniški okolici na Gorenjskem bolehalo prasiči. Žival postaja kar naenkrat vsa rdeča, potem črna in nobena noga je več ne drži. Vse te bolezni je poginilo že mnogo prasičev.

Napačna raba zdravila. Helena Amon iz Zagorja si je šla v Podčetrtek na Štajerskem po zdravila za vrat. Na potu domov je pa dekletu zdravilo izpilo, mesto da bi ga rabila kakor mazilo. Še preden je prišla domov, je padlo dekletu v nesvest ter umrlo. Dekletu je bilo še le 19 let.

Nesreča v predoru skozi Karavanke. Slovesen pogreb enajstih ponesrečenih delavcev v predoru skozi Karavanke, se je vršil v petek na Jesenicah. Na grobu sta govorila domači župnik in neki italijanski delavec. Od ranjenih delavcev so potem še trije umrli v bolnišnici.

Tretje letno poročilo »Podpornega društva za slovenske visokošolce« v Pragi. — Iz poročila posnemamo sledeče podatke: Društvo je imelo v letu 1903/4. K 2175 97 dohodkov — okoli 230 K manj nego lani — in K 1806 58 stroškov. Društveno premoženje znaša sedaj K 1776 42. Razmeroma najmanj prispeva Kranjska. Podpirancev je imelo društvo iz Kranjske 10, iz Štajerske 4, iz Primorske 5, iz Korčake 1; dale pa so: Štajerska K 862 60, Primorska K 468 95, Kranjska K 572 40, drugod K 271 29. Število podpirancev je leto za leto znatno poraslo. Značilno je, da je med podporniki izostala banka »Savijska« in nekateri odličnejši domoljubi. Banka »Savijska« je v prvi vrsti poklicana gojiti in podpirati čisto slovensko vzajemnost. Kaj naj pomenja na Kranjskem ta hladnost do »zlate Prage«, za katero se tako radi navdušujejo v besedah? Redni udje plačujejo po 6 K letno. Ustanovniki plačajo enkrat za vselej 50 K, pravne osebe 100 K. Društvo ima do zdaj 17 ustanovnikov, 16 iz prvih dveh let, iz zadnjega leta le — enega več. Dolžnost Soroceev, posebno tistih, ki govorijo o slovenski vzajemnosti, je, da se spomnijo tako važnega društva.

Porotno sodišče. Včeraj se je vršila kazenska razprava radi žaljenja čisti potom tiska proti Rhardu Camberju in Valentinu Čolobiju na zatožbo Josipa Kopača. Po zaslusanju tožencev in dveh prič pa je bila razprava odgojena do 9. decembra t. l.

Okradel mater ter pobegnil od doma. Predvčeršnjem popoldne ob 9. uri in 25 m. je prišel v Trst z brzovlakom kakih 16 let star dečko. Izstopivšega iz vlaka, sta ga policijski čistožal Schabl in policijski agent Toman ustavila, ker se jima je zdelo sumljivo dečkovo vedenje. Povabil ga v svoj urad, ga je čistožal Schabl spetno izpraševal, odkod, zakaj in po kaj da je prišel. Dečko, ki je 16 letni Josip Matzner, sin trgovca na Dunaju, je počasi izpovedal, da je ušel od doma, potem ko je svoji materi ukradel 576 kron. Seveda so ga djali takoj pod ključ ter brzojavili starišem. No, na zahtevo starišev so ga poslali nazaj na Dunaj sinoči z brzovlakom ob 8. uri in 10 m.

Žepna tatila. Tržak Ferdinand Šanecelj, stanujoči v ulici R. Gutta št. 6, je šel sinoči v krčmo »Ai due Americani«, ki se nahaja v ulici Crocoda. Poklical si je vrčak piva, a ker je bil jako truden in brez vaske družbe, je pri mizi nekoliko zaspal. V isti krčmi pa, pri drugi mizi, je sedela lahkoživka Katarina Gojšek. Ta poslednja je

uporabila Štaneceljevo dremanje v to, da mu je ukradla srebno uro in srebrno verižico, obeje v vrednosti 17 kron. Štanecelj pa ni dolgo dremal; ko se je vzdramil, je hotel pogledati, koliko da je ura. A kako se je začudil, ko je zapazil da nima več ne ure, ne verižice. Pogledal je okoli sebe in videl Katarino Gojšek. Takoj se mu je vzbudil sum, da ga je okradla ta ženska. Začel je vpiti ter je slednjič poklical redarje, katerim je razložil stvar. Mej tem je pa Katarina dala ukradeni uro in verižico neki prijateljici, imenom Kovačič, naj jih povrne Štanecelju. Kovačič je to tudi storila, a to ni Katarini nič koristilo, kajti morala je večeno pod ključ.

Razne vesti.

V knezadškofjski palači v Olomucu je v soboto izbruhnil v veliki obednici ogenj, ki je uničil štiri sobe, nahajajoče se nad obednico. Gasilci so zamogli še pravočasno rešiti vse pohištvo in slike.

Nov planet odkrit. Ravnatelj zvezdarne v Königshtuhl blizu Heidelberga, Maks Wolf, je s pomočjo fotografiranja odkril neki nov planet (zvezdo) trinajste vrste.

Velikansko šolsko poslopje, v katerem bo 150 šolskih sob in prostora za 8000 otrok, bodo zgradili v New-Yorku.

Kjiževnost in umetnost.

Br. 92 »Trščanskog Lloyd«, lista za narodno gospodarstvo, izlazeč vsake subote u Trstu donosi u svom posljednjem broju od 26. t. mj. sljedeći bogati i zanimivi sadržaj:

Trgovina: Trgovačko-obrtni muzej u Zagrebu. — Rastenje šćernih cijena. — Uvažanje goveda u Egipat. — Svjetsko tržište kože. — Mornarica: Novi plavci dok e. i kr. ratne mornarice u Puli. — Za brođodjelje. — »Salona«, novi parobrod Ugarsko Hrvatskog parobrodarskog društva za Dalmaciju. — Industrija: Ugarska šćerna industrija. — Vinarstvo: Nešto o zadrugama za uporabu vinarskih otpadaka, navlastito dropa. — Poljodjelstvo: Indijska žetva riže. — Službena obavjest o stanju usjeva i žetve u Bosni za listopad 1904. — Ribarstvo: Ribolov u Engleskoj. — Iseljivanje: Za iseljivanje u Ameriku. — Iz Amerike. — Radničke vijesti: Kretanje radnika. — Lutrijska vučenja: Lutrijska vučenja u Austriji. — Trgovačka zapisnica. — Zdravstvo: Plovidba zdravilište. — Potreba strukovnog lista. — Dopolnena uredništva. — Burzovne vijesti.

»Trščanski Lloyd«, preporuča se sam po sebi. On donosi članke u svim strukama narodnog gospodarstva. S tega nijedan otmjeniji trgovac, industrijalac, obrtnik, posjednik, pomorac, ne bi smjelo biti bez njega. Isprva štita, kavan, gostione, čitaonice, obćine, banke, obćine i vjersijske zadruge, jednom rieči, svi bi morali držati »Trščanski Lloyd«, kojemu je zadaća, da ore i radi na onom polju naše budućnosti, našeg dobrostanja, koje je jedino sredstvo našeg uzkrasnća. A to je pole: narodno gospodarstvo.

Predplata na »Trščanski Lloyd« iznosi na godinu K 12, a na pol godine K 7 u cijeloj monarkiji austro-ugarskoj. Izvan Austro-Ugarske, gdje godj bilo, godišnja predplata izno 20 franaka u zlatu. Novci i piemata šalju se vlastniku u glavnom uredniku »Trščanskog Lloyd«, g. Fr. Kušiniću, Trst, Via Fabio Severo, br. P. 104, T. 246 (vlastita kuća).

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Iz Mukdena.

PETROGRAD 28. Dopisnik »Brševija Vedomost« je včeraj brzojavio iz Mukdena: V minoli noći so naše čete, ki so nasedle hriba Putilov in Nergorva, obstreljevale sovražna pozicije. Sovražnik je le slabo odgovarjal. V Mukden prihajajo vsak dan nova ojačenja. — Tudi oni vojski, ki so bili ranjeni v prejšnjih bojih ter so ozdravili, se vračajo iz Harbina k svojim oddelkom.

Semkaj daleč Kitejci poročajo, da so Japonci poklali vse prebivalstvo neke velike vasi blizu Kuandiansiana, ker so prebivalci baje bili v zvezi z Rusi. Poklanih je bilo nad 200 mož in otrok.

Poročilo generala Kuropatkina.

PETROGRAD 28. Brzojavka vrhnega poveljnika generala Kuropatkina od 27. t. m.

poročja: Glasom v minoli noći došlih poročil je bila japonska ofenziva pri vasi Činkešin do 4. ure popoldne neodločna. Ob tem času je vsled našega ognja ponehalo. Čeravno traja boj že tri dni, je vendar razpoloženje čet izvrstno. V noći na 27. t. m. nisem prejel nobenega nadaljnega sporočila o kakih spopadih s sovražnikom.

Notranje utrdbe portarturske.

PETROGRAD 28. Tehniki, dospeli iz Port Arturja preko Harbina, zatrjujejo, da ne bodo Japonci zamogli notranjih utrd portarturskih. Življenje v trdnjavi se giblje v svojem normalnem tiru. Prodajalnice so še vedno odprte.

Kardinal nadškof Richard obolet.

PARIZ 28. Kardinal Richard, nadškof pariški je nevarno obolet.

Nov člen magnatske zbornice.

BUDIMPEŠTA 28. (Ogrski korespond. biro.) Podkurator društva rudečega križa, dvorni svetnik prof. Oton Schwarzer, ki si je kakor psihiater pridobil na znansvenem polju velikih zaslug, je imenovan členom go spodske zbornice.

Krst italijanskega prestolonaslednika.

BELIGRAD 28. Kralja Petra bo na krstu italijanskega prestolonaslednika zastopal en višji častnik.

Trgovina.

Borzna poročila dne 28. novembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06—19.09—, angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.35—239.75 Francija K 95.10—95.35, Italija K 95.10—95.35 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.55—117.75, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.90—100.15, ogrska krona renta K 98.—98.30, italijanska renta 102.1/2—103.1/2, kreditne akcije K 677.—680.— državne železnice K 650.—652.— Lombardi K 87.—88.—, Lloydove akcije K 715.—720.— Srečke: Tisa K 324.—326.—, Kredit K 479.— do 489.—, Bodenredit 1880 K 306.—316.—, Bodenredit 1889 K 298.—303.—, Turške K 133.— do 135.— Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.25	100.25
„ „ srebri	110.50	100.25
Avstrijska renta v zlatu	119.90	119.90
Avst. investicijska „ kronah 4%	100.15	100.20
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.30	91.35
Ogrska renta v zlatu 4%	118.95	118.85
„ „ kronah 4%	98.15	98.15
„ „ 3 1/2%	88.85	88.85
Akcije nacionalne banke	1630.—	1632.—
Kreditne akcije	675.25	679.25
London, 10 Lstr.	2 942 1/2	239.42 1/2
100 državnih mark	117.50	117.42 1/2
20 mark	23.49	23.49
20 frankov	19.07	19.05
10 ital. lir	95.20	95.20
Cesarski cekini	11.32	11.32

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.10 % italijanska renta 104.85 španski exterior 90.20, akcije otomanske banke 597.—

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 88.35 menjice na London 251.60 avstrijska zlata ren 101.25 ogrska 4% zlata renta 102.05 Ländler 497.— turške srečke 129.— parizka banka 12.85, italijanske meridionalne akcije 767.—, akcije K. o Tinto 15.59. Vzdržana

London. (Sklep.) Konsolidiran dolar 85 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 27 1/2, španska renta 89 1/2, 10.

lijanska renta 104.—, tržni diskont, 3— menjice na Dunaju — dohodki banke — izplačila bar — Stalna.

Tržna poročila 23. novembra.

Budimpešta. Pšenica za april 10.21 do 10.22; rž za april 7.96 do 7.97; oves za april 7.17 po 7.18; koroza za maj 7.56 do 7.56.

Pšenica: ponudbe srednje; povpraševanje omejeno, mrtvo. — Prodaja 10.000 met. stotov., deloma za 5 stot. znižanja. Druga žita mrtvo. Vreme: sneg.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 45.50 frk, za marec 46.25.

Hamburg. (Sklep. pop.) Kava Santos good average za dec. 36 1/2, za marec 37 1/2, za maj 38.—, za september 39.—, vzdržano. — Kava Rio navadna loco 37—39, navadna reelna 40—41, navadna dobra, 42—44.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za nov. 27.60 za dec. 27.85, za jan. 28.05 za februar 28.20 za marec 28.35, za april 28.45. Stalna. — Vreme: dež.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio za bodoče dobave, trdno, 15 stotnik zvišanja.

Sladkor tuzemski. Centrifugal pile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—, Concassé in Malispile promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 13 1/2, 10. Sh. Java 15 1/2 Fh. Mirno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 16.25, za dec. december 16.50, za januar-april 17.—, za marec-junij 17.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.90 za december 24.10, za januar-april 24.90 za marec-junij 25.45 (trdno). — Moka za tekoči mesec 31.75 za dec. 31.30, za januar-april 32.65, za marec-junij 33.20 (trdno). — Repično olje za tekoči mesec 45.25, za december 45.—, za januar-april 46.— za maj-avgust 46.—, (mirno). Špirit za tekoči mesec 50.— za dec. 48.— za januar-april 47.75 za maj-avgust 46.75 (stalno). Sladkor surov 88° usov nov 37—37 1/2 (mirno) bel za tekoči mesec 40 1/2 za dec. 40 1/2 za jan.-april 41 1/2 za marec-junij 41 1/2 (mlačno) rafiniran 72—72 1/2 Vreme: megla.

Trgovina se zaklanimi praščiči.

V nedeljo je bilo pripeljanih na tukajšnji trg 14, večeraj pa 114 zaklanih praščičev. Prodalo se je vse od K 106—108. Kupčija je bolja, vreme lepše in je unati na boljše cene.

Dvorana za sodne dražbe

v ulici Sanitá št. 23—25.

DRAŽBE,

ki se vršijo od ponedeljka dne 28. novembra t. l. od 9—12. ure popoldne in slednje dai:

Plašči in jopiči za gospe, spodnja krila, kompletne ženske obleke, fuštaoj, flanela, srajce za močete in ženske, volneni šalji, žepne rute, zimske srajce, volneno blago, čefir, saten, perkal, bele in barvane preproge, kotenina, brialka, prti, prtiči itd.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52. A —

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nihake nekvarovne.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Dustrovan cenik brezplačno in franco

Važno naznanilo
za krčmarje in restavraterje!

V dobroznani poznani zalogi steklenin in porcelane trdke

JAKOB HIRSCH

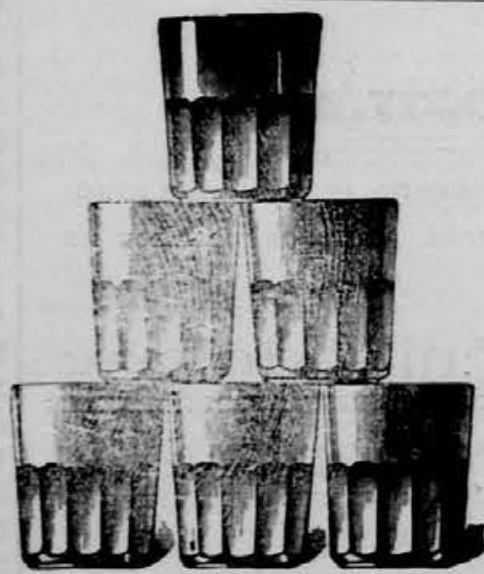
— v TRSTU, ul. Cavana 15 —

(nasproti škofijski palači).

se nahaja **velikanski izbor kozarcev in vrčkov**

— vsake oblike in velikosti. —

Brezkonkurenčne cene.

Prva narodna
MIRODILNICA
Simona Skrinjar-ja

Velika zaloga vseh in svežih barv, pokost za podove, emajlna pokost, vseh vrst čopičev, petrolej, šipe, parfumerije, gobe, mineralne vode, kuhinsko in toaletno milo.

SPECIJALITETA
PREPARIRAN VOSK ZA PALKETE.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Trstu.

Rezervni fond 29.217.694,46 K Izplačane odškodnine: 73.324.623,17 K

Po velikosti druge vzajemne zavarovalnice naše države v vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in obščinske namene.

MALA OZNANILA

Tovarna kisa
Bruschina & Hrovath
Trst - Riva Grumula 6
Zaloga vinskega kisa
in specialnih kisov.
Konkurenčne cene.

Jvan Jančar
tehn. konces. zobozdravnik
TRST ul. Torrente 32 II. n.
Delavnica za umetno zobovje. Izvaja popolno zobovje iz kaučuka ali zlata po francoskem sestavu. Poprave v 2 urah.
Cene zmerno.
Sprejema od 8-6 pop.

Čevljarnica
Iv. Lekan
TRST ul. Giulia 7 (p. ljud. vrta)
zvrhuje točno in elegant.
vse vrste obuvanja za
moške, gospe in otroke.
Specializirani: obuvanje za
defektne noge; obuvanje
po optični zad. modeli.

Svoji k svojim!
Podpisani priporočajo svojo
zalogo oglja, drva, premoga
in druge razne kurjave
ter petrolej. Pošiljanje
na dom.
Josip Muha,
ul. Cavana (uhod ulica Cavan-
zani št. 3).

NOVO PEKARNO
IN SLADČIČARNO
pri Sv. Jakobu
Istrska ulica 12 (zraven št. 101).
Vedno svež kruh. Pošiljanje
na dom. Sprejema naročila
in domači kruh v
pecivo. Pestrožba točna.
Benedikt Suban

Nova zaloga
ovsa in sena na debelo in
drobno M. vd. Zerquench
ul. Pierluigi di Palestrina
(prej ul. delle Acque) vogal
ul. Coroneo.

Najstarejša
slovenska zaloga, tovarna
pohištva **Anđreja Jug**
v Trstu, ul. S. Lucia 18
(zadej tribunala) priporoča
vsake vrste solidno izdelano,
svetlo ali temno polirano
pohištvo.

V novi prodajalnici jestvin
in kolonijal **Petra Peternei**
v ulici Giulia št. 76
je dobili vsakršne jestvine
kakor: kava, riž, testenine
(napeljske), sladkor, turško
in belo moko, naravno maslo,
sveče, milo, jedilno olje pre-
vzeto po 36 novč.
— Blago vedno sveže.

Iv. Kopač
svečar v Gorici
priporoča priznani naj-
boljše in najcenejše
♦ voščene sveče ♦
Cenik brezplačno in franco.

Tomasoni Ulisse
Trst slikar-dekorator.
Sprejema delo na deželi. De-
koracije sob s papirjem. Sli-
kanje sol in napise v vseh
slogih in na vsi način. Po-
narejen les in marmor. Nar-
varje pohištva, podol. Vse
po zmernej ceni, točno in
bitro. — Delavnica: ulica Ugo
Fascio št. 19.

Carlo Schönberger
TRST
ul. S. Caterina 11, II
civilna krojačnica
Naročbe in plačila
po dogovoru
Vsaka obleka se izgotovi v 24 ur.

Josip Talamini
TRST - ul. della Pietà 13 (dvoršče)
Zaloga istrskega in dal-
matskega vina, mar-
sala, vermuta in najfin-
refoška v butijkah.
Dostavljanje na dom

Nova prodajalnica
Romolo Perini
zlatar in droguljar
Via del Rivo 26
Sprejema popravke, kupuje
zlato, srebrno in juvele.
Popravlja ure na jamstvo.

PEKARNA
šlojzij Gul
TRST - ul. Caserma 17 - TRST
(nasproti trgovinski kavarani)
priporoča v vsakem času
svez kruh, sladčice itd. itd.
Sprejemanje domačega
kruha v pecivo.
Prodaja moko prvih mlinov.
Pošiljanje na dom.

Guerino Marcon
ulica Tivarnella št. 3
Priporoča svojo zalogo
ogljja in drv, ki je vedno
preskrbljena z najboljšim
kranjskim blagom. Pro-
daja na debelo in drobno.
Pošiljanje na dom.
— Telefon št. 1664. —

Prva tež. brusilnica
— na električno moč —
Gualtiero Cozzio
Passo S. Giovanni št. 2
(vogal ulice Torrente na-
sproti kavarne Chiozza
izvaja vsakršno bru-
šenje in poliranje.
Ima tudi v zaogi vsa-
kovrstne nože itd.

MIRODILNICA
Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Geppa)
Specializirani navednih in me-
dicinalnih drog, barv, pokosti,
lakov, čokolade, navad-
nega in parfumskega mila, pa-
trulje, spirita (žeste) za go-
retil. — Ravnilo za čistjenje
vina.

Prodajalnica jestvin in kolonijal
napoljskih in tuzemskih
— testenin, olja, kisa, mila
Ivan Počkaj
TRST ul. Petronio 2
vogal ulice Settefontane
Zaloga moke, žita,
otrobov na izbero.

Fran Macorig
trgovina z jestvinami
ul. Barriera vecchia 38
Zaloga sladkorja, kave,
riža, raznega žita, moke
in otrobov. Vino v bu-
teljkah, mineralna voda.
Specializirani tu inoz. te-
stenine, surove in ku-
hano maslo.

Ticijan Salvatore
ornam. kamnoseški mojster
DELAVNICA
spominskih kamnov —
marmor za pohištvo
Trst ul. Farneto 37

Išče se kompanjon s K 8 do 10.000
za neko dobro podjetje z go-
tovim dobičkom ter predmetom, ki se največ
rabi. Ponudbe pod Lavoro 10.000, na poštni
ura: Barriera vecchia.

Mlad trgovski sotrudnik popol-
noma
zanesljiv in pošten želi svojo sedanjo službo
premeniti in sicer takoj ter najraje v kako
tržaško hišo, ali pa kam drugam. Naslov
pove uprava »Eduosti«.

Mlad trg. pomočnik, izučen v tr-
šani in specijalnega blaga, želi vstopiti v
kako trgovino. Vstop po dogovoru! — Bla-
gohotne ponudbe pod »Vesten 500« na
upravo »Eduosti«.

DROGERIJA Josip Zigon ul. Caserma 8
Izbor drog, barv, čopičev, pokosti,
parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode,
voska za parkete, na mrzlo pripravljenega
sirupa tamarinda, malinovec itd. itd.

V najem
se odda pri slovenski
družini mala, meblirana
soba, ako se želi tudi
s hrano. Naslov pove
uprava »Eduosti«.

Vratar brez otrok se išče za neko hišo.
Predstaviti se od 3.—4. ure pop.
v ulici Torrente št. 38, III. nadst., vrata 14.

GOSTILNA
„Pojdimo k Pepetu“
ulica Belvedere št. 9

Toči izvrstno istrsko crno vino liter po 40 nc.
belo „ „ „ 44.

Kuhinja vedno dobro preskrbljena s
toplimi in mrzlimi jedili.
Za obilen obisk od strani slav. občinstva
mesta in okolice se priporoča udani
JOSIP CESAR.

Pekarna in sladčičarna
FRAN MILLANICH
Trst. — ulica Commerciale 7 — Trst.
Trikrat na dan svež kruh vsake vrste. Raz-
našanje na dom. Sprejema naročbe na sladčice
itd. o priliki norč in krstov.
Najugodnejše cene.

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

L'Ape, novi aparat za držati plinove mrežice kemično utrjen
z neko posebno pokostjo, ohranja stekla razpokanj,
če tudi so na prepihu ter mrežice vsled njih naravne
lege trajajo dolgo in dajajo boljšo svetlobo.
L'APE stane 20 novč.
ter se prodaja v edini glavni zalogi v ulici Giulia št. 33

Prvo primorsko podjetje za
prevažanje pohištva in spedijsko podjetje
RUDOLF EXNER - TRST
Telefono št. 847. - Via della Stazione št. 17. - Telefono št. 847.
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.
Prevažanje pohištva na vse kraje tu in inozemstva v zaprtih
patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.
Pošiljanje predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse pruge.
Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastni za to pripravljeni skladišča.
Edini tržaški zavod za
ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROG „VACUM-CLEANER“.
Točna postrežba in nizke cene.

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.
(Avstro-amerikanska proga.) - Bratje COSULICH.
Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike
mej Trstom in Novim Jorkom.
Hitri in elegantni novi brzoparobrod
GEORGIA
5000 ton, odpluje dne 28. novembra v Novi York.
Potnina znaša III. razred K 180. — II. razred K 250. — I. razred K 300. —
Potrežba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravila, službe, Parniki so
električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.
Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2.

Otvorilo se je velikansko skladišče
ALL'UNIVERSO
Trg Carlo Goldoni 1.
Bogat izbor raznovrstnih površnih sukenj (paletot, ulster) in
obleke za moške, dečke in otroke.
Veliki dohodi blaga iz tu in inozemskih tovarn. Naročbe po meri hitro in točno.
Govori se slovenski. Najugodnejše cene.

Banque Hypothécaire et de Prêts Franco-Anglaise

PARIS - 20-22, RUE RICHER - PARIS

dovoljuje hitro in kulantno:

AMORTIZACIJSKA POSOJILA
po 3 1/2, in 4%, na prve in druge stavke do 3/4 dela cenilne vrednosti
za dobo od 15 do 75 let.

OSEBNA POSOJILA

po 4 1/2, in 5% duhovnikom, oficirjem, državnim in zasebnim urad-
nikom, trgovcem in industrijalcem s poroki ali brez porokov za
dobro od 1 do 15 let.

Konverzija bančnih dolgov
financiranje in spremenjava

podjetij v delniške družbe.

Dopisuje: francosko, angleško, nemško, italijansko,
rusko in špansko.

Pojasnila brezplačno!

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pism, priporočil, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valov, novcev in deviz.
P. 1000 1000, 5 vsakemu krebantju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000
Zamenjava in eskomptuje
izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kuponse.
Vinkuluje in divinkuluje
Hakompt in iskano mesto

Podružnica v Spiljetu
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge d
dne vzdiga.
Promet s čeki in nakaznicami.